

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA .....

Prețul abonamentului:
 Un an ..... 50 Lei
 Pe jumătate de an ..... 25 "
 Pe un pătrar de an ..... 12 1/2 "
 Pe număr ..... 1 Leu.

Manuscrisele se adresează redacției
 „Foaia Diecezană” iar banii de prenumăra-
 țune și inserțiuni administrației „Tipo-
 grafia și Librăria diecezană” în Caransebeș
 Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:
 Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
 edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin
 până la 150 de cuvinte 30 Lei, până la 200
 de cuvinte 45 Lei, de aci în sus 60 Lei

Nr. 221 Pres. ex 1922

IOSIF

din îndurarea lui Dumnezeu Episcopul dreptcredincios al
 Eparhiei ortodox-române a Caransebeșului.

*Iubitului Cler și popor credincios,
 Dar, îndurare și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru
 Iisus Christos!*

„Mântuit-a pe popor făcând minune
 Stăpânul — de bunăvoie născându-se din
 Fecioară, cale umblată la Ceriuri ni-a făcut
 noauă”,
 (Catavasiu, Irmos)

Stăpânul lumii, Atotputernicul Dumnezeu și Părinte al nostru, în nemărginita Lui bunătate față de neamul omenesc, s'a hotărât din veci, ca se mântuiască pe poporul Său de osânda păcatului, sub a cărui cătușă a ajuns prin neascultarea protopărinților ademeniți de Satana, care li-s'a arătat lor în raiu în chipul șerpelui. Actul mântuirii, când a venit plinirea vremii, și-a luat începutul prin o minune necuprinsă de mintea omenească. Minunea întrupării Fiului lui Dumnezeu, a Domnului nostru Iisus Christos, Persoana a doaua a Sfintei Treimi, Carele a venit în lume prin Nașterea Sa din Preacurata Fecioară Maria.

Greu a fost păcatul săvârșit, care a îndepărtat pe om dela Dumnezeu. Aceasta o vedem din urmările acestui păcat, cari s'au arătat în o tot mai mare decadință morală a omenimei, în o tot mai mare întunecime a minții omenești, până ce a ajuns omenimea a pierde cunoștința de Dumnezeu și a se închina idolilor, lucrurilor mânilor omenești, dobitoacelor, soarelui și a jertfii acestor idoli, acestor Zei închipuiți vieți omenești, pe cei prinși în războaie, pe străini, prunci nevinovați, între ceremonii selbatice.

Dar, mai mare și covârșitoare s'a arătat dragostea lui Dumnezeu față de oameni, căci: „Așa a iubit Dumnezeu lumea încât pe Unul născut Fiul Său l-a dat, ca tot celce crede întrânsul să nu piară, ci să aibă viața de veci”, precum ne spune aceasta sfântul apostol și evangelist Ioan¹⁾.

Omenimea întunecată la minte, cu inima impetrită și lipsită de dragostea față de aproapele, nu era în stare să se ridice din abisul în care a căzut, a venit însă în ajutoriu atotcuprinzătoarea dragoste a lui Dumnezeu și în chip minunat a îndeplinit actul mântuirii, începându-se acest act cu minunata și de mintea omenească necuprinsa minune a Nașterii Domnului nostru Iisus Christos din Preacurata Fecioară Maria. Îngerii din Ceriuri cu cântări de preamărire au vestit păstorilor și prin ei lumii Nașterea Mântuitorului strigând: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie”.²⁾

¹⁾ Ioan c. 3, v. 16. ²⁾ Luca c. 2, v. 14.

Această minunată și preamărită Naștere o serbăm și noi acuma, și sfințele noastre biserici îmbrăcând haină de serbătoare resună de mărețele cântări de preamărire, asociindu-ne, alăturându-ne și noi îngerilor, cari au preamărit Nașterea Domnului Iisus Christos, Care de bunăvoie născându-se din Preacurata Fecioară ni-a făcut cale umblată la Ceriuri, căci prin învățăturile Lui, apoi prin moartea Lui pe Cruce, a restabilit legătura noastră cu Dumnezeu.

Pătruns fiind în sufletul meu de bucuria serbătoarei minunate a Nașterii Domnului îmi ridic glasul meu arhipăstoresc cătră voi iubii mei fii sufletești, mici și mari și de toate condițiile sociale, rugând pe bunul Dumnezeu, ca cuvintele mele, ce vi-le rostesc, să afle pământ roditoriu în sufletele și inimile voastre.

*

Dacă Atotputernicul Dumnezeu făcând minuni a mântuit pe popor, adecă omenimea căzută, precum așa și este, atunci aceasta Dumnezeu numai din nemărginita Lui dragoste față de omenime a făcut-o, căci această omenime copleșită fiind de sălbătăcimea păcatelor, nu era în stare să se înalțe curățându-se de noroiul acestor păcate, și așa să se mântuiască. Și dacă Dumnezeu în Persoana Fiiului a venit în lume făcându-se om prin Nașterea de bunăvoie din Preacurata Fecioară, ni-a făcut cale umblată la Ceriuri, precum așa și este, atunci aceasta earăși numai din nemărginîta Lui dragoste s'a făcut, căci numai El a putut să ne pregătească calea către Ceriuri ridicând la Sine prin învățăturile Lui omenimea căzută, care se zbătea în orbia neștiinței. Aceasta se dovedește și prin cuvintele sfântului apostol și evanghelist Ioan, care zice: „Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Unul născut Fiul Său la dat, ca tot cel ce crede întrînsul să nu piară, ci să aibă viața de veci“ 3).

De aceea sărbătoarea Nașterii Domnului, pe care a vestit-o sfinții îngerii cu cântarea „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bună voie, se poate numi și sărbătoarea dragostei și a păcii. Căci dragostea lui Dumnezeu s'a manifestat, s'a arătat prin Nașterea Domnului, și pacea avea și are să se sălășluiască între oameni prin învățăturile Domnului, după cari toți suntem frați și fii ai Tatălui ceresc, suntem fii ai Luminei și nu ai întunericului.

Așa fiind, dragostea cere dragoste. Nemărginitei dragoste a lui Dumnezeu, arătată față de noi, trebuie să-i răspundem cu dragoste învăpăiată, iubind pe Dumnezeu din toată inima noastră, din tot sufletul nostru și din tot cugetul nostru, aceasta fiind și întâia și cea mai mare poruncă după cuvintele Mântuitorului, a cărui Naștere o serbăm astăzi. Și a adaus Mântuitorul, că a doua poruncă asemenea celei dintâiu este: „Să iubești pe deaproapele tău ca pe tine însuși“ 4).

O astfel de iubire față de Dumnezeu și de aproapele va însufleți numai pe acela, care va îmbrățișa cu căldură învățăturile cele mântuitoare ale Mântuitorului Iisus și va fi pătruns de credința tare și neclintită în Mântuitorul, ascultând de glasul bisericii, care este adevărata păstrătoare și predicătoare a învățăturilor Mântuitorului, cuprinse în sfânta scriptură și sfânta tradiție.

Serpele, care a ademenit cu lingușiri pe Adam și Eva în raiu, ca să calce porunca lui Dumnezeu, nu s'a odihnit și nu se odihnește nici odată, ci totdeauna s'a silit și se silește se samene între oameni neînțelegeri, ură și vrajbă, și să-i abată dela calea cea adevărată și mântuitoare, și așa s'a întâmplat, că mulți s'au sculat să restălmăcească învățăturile de credință păstrate și predicate de biserică; că s'au ivit felurite eresuri, felurite secte, explicând cuvintele sfintei scripturi nu după înțelesul cel adevărat al acelor cuvinte, ci după părerile lor individuale și după interesele lor particulare.

Sfântul apostol Petru a prevăzut aceasta, căci în scrisoarea sa cătră creștinii din timpul lui zice: „Au fost și proroci mincinoși în popor, precum și între voi vor fi învățători mincinoși, cari pe ascuns vor introduce eresuri stricătioase, lăpădându-se de Domnul, care i-a răscumpărat“ 5).

Așa a fost în trecut, așa este și astăzi.

Vedem în timpul mai nou, că au pătruns și în poporul nostru românesc secte cu diferite numiri. Nu sunt noi aceste secte, sunt vechi; își au rădăcinile în eresurile și în rătăcirile vechi, din trecut. Ele acuma numai au ajuns să molipsească și pe credinciosul și treazul nostru popor prin oameni străini de neamul și sângele nostru, cari s'au folosit și să folosească de neștiința și lipsa de adevărată credință a unora, cari să fac unealtă

3). Ioan c. 3, v. 16. 4). Mateiu c. 22, v. 37; Marcu c. 12, v. 33. 5). II. Petru c. 2, v. 1.

străinilor, folosindu-se aceștia și de banul acestor nepricepuți. Dacă acești slabi în credință au vr'o îndoială religioasă, ei în loc să ceară sfat și explicație dela preoții bisericeii, sau dela alți bărbați înțelepți ai bisericeii, ascultă de cuvintele ademenitoare ale celor rătăciți, în parte mare străini, cari nu pot să aibă nici o dragoste neinteresată, nici o durere sufletească pentru poporul nostru; ba din contră, cu învățăturile lor greșite, caută să înstrăineze pe românii noștri nu numai de biserica lor strămoșească, ci și de naționalitatea și portul lor.

Acești oameni, cari ademenesc poporul nostru, să incumătă a explica cuvintele sfintei scripturi și vorbesc afirmând, că explică și vorbesc sub însuflarea Duhului Sfânt, că Duhul Sfânt îi luminează. O afirmație pe carea o putem numi și blasfemie. Da, în timpul creștinilor celor dintâi, se arăta puterea Duhului Sfânt, luminând și cu darul prorociei pe unii creștini. Dar aceștia erau drepti, creștini adevărați, tari în credință, cu purtare sfântă, învățatei ai sfinților Apostoli, eară nu oameni simpli, adesea întinați cu felurite patimi, cari desprețuesc sfintele taine așezate de Domnul; cari necinstesc sfânta cruce, sfintele icoane, care icoane ne înfățișează persoanele sfinte și pe mucenici, cari și-au jertfit viața pentru credința în Domnul și au pururea să ne fie exemplul de abnegațiune, de tărie sufletească, de viață sfântă și de jertfirea vieții pentru credința în Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Christos.

Cine explică legile țării, poruncile stăpânirilor lumești? Oameni de carte, cunoscători de legi, cari au făcut mulți ani de studiu, sau însuși aceia, cari au avut parte la aducerea legilor, eară nu oameni simpli, fără școală și fără cunoștință de legi.

Tot așa stă lucrul și cu sfânta scriptură, cu învățăturile bisericeii și normele bisericesti, disciplina bisericească.

Nu e chemat oricine să explice sfânta scriptură și încă după propria lui chibzuială și pricepere. Se recere mai întâi credință adevărată, suflet nobil, cunoștința deplină a sfintei scripturi și a scrierilor sfinților părinți; cunoștința sfintei tradițiuni, și mai presus de toate, cunoașterea învățături bisericeii, pentru că bisericeii îi este dat să păstreze, să predice, să învețe și explice sfânta scriptură și învățăturile religioase de credință și morală creștină, pe care ea, sfânta biserică, le-a și păstrat până astăzi în curățenia lor.

De aceea iubii mei, să fiți treji și să priveghiați. Să nu plecați urechile voastre la cuvintele rătăcite ale diferiților sectari, dacă se vor apropia de voi, și să nu le dați loc în inimile voastre, ca să nu se tulbure credința voastră strămoșească și să nu vi-se întunece mintea voastră, înstrăinându-vă de învățăturile Mântuitorului Iisus, a Cărui minunată Naștere o serbăm, și astfel să rătăciți de pe calea umblată la Ceriuri, ce ne-a făcut-o nouă prin Nașterea Sa din preacurata Fecioară.

Sfântul apostol Petru zice cătră creștinii din timpul său „*fiți treji și privegheați, că vrăjmașul vostru, diavolul, ca un leu răcnind umblă, căutând pe cine să-l înghită, căruia opuneți-vă tari fiind în credință*“.

Aceste cuvinte se potrivesc de minune pentru timpurile noastre, și de aceea cu multă stăruință vă îndemn să le aveți pururea înaintea ochilor.

*

Iubiților, serbând Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Christos să ne îndreptăm ochii noștri sufletești spre ieslea umilă în care s'a sălășluit dumnezeescul prunc și să aducem măriri lui Dumnezeu mulțumitori fiind pentru toate facerile de bine, ce le-a revărsat asupra noastră în decursul timpurilor.

Să păstrăm cu sfințenie învățăturile Mântuitorului Iisus și astfel să aprindem tot mai mult în inimile noastre focul dragostei cătră Dumnezeu, umblând și viețuind după învățăturile și poruncile lui, fiind și remănând credincioși sfintei noastre biserici strămoșești, la sânul căreia ne vom mântui, trăind în dragoste între olaltă, ca fiii ai Părintelui ceresc.

Darul Domnului nostru Iisus Christos să fie cu voi cu toți! Amin!

Al vostru tuturor

Caransebeș, la sărbătoarea Nașterii Domnului, 1922.

Cu dragoste părintească

Dr. Iosif Tr. Badescu
Episcop.

Nașterea Domnului.

*Să se bucure pământul,
Lumea să se veselească,
Și cu inima curată
Toți pe Domnul să-L primească!*

*Că astăzi din cer se pogoară
Oamenilor pe pământ,
Domnul Slavei cel Puternic,
Cel prea bun și cel prea sfânt.*

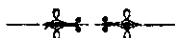
*El e raza care-alungă
Al întunerecului nor,
El e Domnul care iartă
Greșalele tuturor.*

*Către cer, se cade astăzi
Sufletele să'nălțăm
Cu îngerii împreună,
Imnul păcii să cântăm:*

*Slavă întru cei de sus
Inaltei Dumnezeire,
Intre oameni bucurie,
Pace și bună 'nvoire!*

(„Duminică Ortodoxă”)

GH. BOGHIU.

La Nașterea Dōmnului.

(Meditație)

Intru ale sale a venit, și
ai sei pre Dānsul nu l-au pri-
mit. Io. I. 11,

A sosit plinirea vremii! Ziua măreață, mult așteptată și plină de fericire omenirea a văzut-o. Dumnezeu în asemănare omenească s'a arătat pe pământ, ca să petreacă cu oamenii și lumina să lumineze tuturor celor ce ședeau în întunec.

Acela pe carele l-au prezis patriarhii și profeții, pe carele l-au preamărit îngerii în ceriuri, acel „fiu al lui Dumnezeu” „stăpânitorul veacurilor”, maiestatea Dumnezească, s'a pogorît în ieslea din Vitleem, proslăvit de corul îngerilor și pe pământ în „mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pre pământ pace între oameni bunăvoire”.

„Mărire întru cei de sus”, căci acela carele „întru început era” și „era la Dumnezeu prin carele toate s'au făcut și fără de Dānsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut” (Io. I. 9 seq.) astăzi se preamărește, și ca un prunc în iesle se arată, ca prin el firea omenească să o schimbe și

sfînșască. Astăzi „întru ale sale venind” în locul și lumea pe care el a creat-o, făcut-o, între ai sei s'a arătat, cărora le-a dat putere și puțință „ca să fie fiii lui Dumnezeu, celorce cred întru el”.

Venirea sa pe pământ într'o stare mizeră și „unde nu-și poate pleca capul” a fost ținta sa primordială, a fost scopul seu principal atunci când „dintru plinirea lui” am fost destinați „ca să luăm dar după dar”. Pentru-că din bunătatea sa, din plenitudinea sa Dumnezească a rezervat fiecăruia, ca ridicându-se din cele de jos, să se poată înălța la cele de sus și prin această înălțare să-și câștige fiecare mântuirea și fericirea „cea gătită dela înțelegerea lumii”.

Insă astăzi venirea sa pe pământ între oameni nu este așa de măreață, nu se arată atât de simbolică tuturor, din cauza laxității credinței și a acelor simptoame care, durere, s'au ivit între oamenii zilelor noastre. Ai sei pe Dānsul nu-l primesc cu vrednicie și cu Dreptate. Ei îl nesocotesc, uită scopul sublim și mare al venirii sale pentru ei, uită binefacerile sale Dumnezești, și mai mult, slăbesc mântuirea carea s'a trimis dela Dumnezeu tuturor oamenilor. Ieslea în carea s'a născut, staulul care l-a primit, păstorii ceice l-au încunjurat, șiroaele de lacrimi ce s'au șters de pe obrajii sei, mulțimea îngerilor ce i-a cântat și l-a preamărit în această stare a sa primitivă, sosirea filozofilor cu darurile mărețe și scumpe și proșternute lui, sunt dovada eclatantă, că Dumnezeu s'a făcut om. Din înălțimea tronului Dumnezeesc s'a pogorit jos pe pământ, ca acela ce a păcătuit înaintea Majestății Sale Dumnezești, să primească ertare, și nu pe timp scurt, ci pentru toate veacurile. Această dejosire a luat-o fiul lui Dumnezeu, ca pe om să-l ridice și prin sfînșenia lui să poată câștiga fericirea vecinică și să-i urmeze. Ear această stare mizeră la nașterea sa ne arată învederat, că cum să disprețuim mărirea și bunătățile lumești ce ne-au copleșit sufletul și mintea și cari ca un vierme neadormit rod adânc la rădăcina sufletului omnesc ce înclină spre păcat.

Și să medităm în aceste zile sfinte la aceea, că El — fiind Dumnezeu — era în toate veacurile mai fericit fără noi, Lui nu i-am trebuit, dar nouă ne-a trebuit El. Noi prin păcatul protopărinților noștri am fost morți, El însă prin grația sa iarăș ne-a adus în ștarea cea dintâi fericită, El fiul lui Dumnezeu, carele este întru toate asemenea Tatălui și este Dumnezeu din veci. Unul carele era mai înainte de toți vecii ascuns în Dumnezeu și care ni-s'a descoperit nouă prin întruparea sa ca prunc Cuvântul vecinic ia incarnațiune și se face din Dumnezeu fericit, un om supus firii. El a suferit mizerie, apăsare și persecuții, ba încă și cea mai dure-

A F O R I S M E

de A. Moaca.

Prietenia de astăzi e răzimată pe stâlpii subrezi ai interesului.

*

Cel mai tare dintre dinți e dintele timpului.

*

Ferească-te Dumnezeu de legea chioară.

*

Creadă cine o vrea, că toți cei ce sunt botezați sunt și creștini adevărați.

*

Egal îndreptățiți devenim abia după moarte.

*

Ce s'ar alege de lume, dacă toți s'ar da întotdeauna de partea celui mai puternic?

*

Dacă nu ți-a succes să câștigi sufletul unei cauze, fi sigur, că pentru tine cauza e pierdută.

În lupta puterii contra moralei, de când e lumea, tot morala a ramas în sfârșit învingătoare.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Ș T I R I

In Caransebeș se fac mari pregătiri pentru reușita sărbării, ce se aranjază Duminecă în 15.28 Ianuarie a. c. din incidentul jubileului de 50 de ani a societății social-literare România-Jună din Viena și pentru ridicarea unui monument marelui poet Eminescu la Cluj. Spre acest scop s'a publicat în foaia noastră și s'a trimis tuturor comunelor grănicerași un apel călduros. E de dorit, ba chiar o datorință românească, ca fiecare comună din viteaza Granița a Severinului să pună câte o petricică la monumentul marelui Eminescu. De aceea ar fi bine, ca cel puțin comunele din jurul Caransebeșului să fie reprezentate la aceasta sărbare și în fiecare comună, în timpul sărbătorilor Domnului, să se colecteze printre fruntașii, grăniceri spre scopul material al sărbării. Sumele se vor trimite până la datul de sus D-lui Isidor Tătariu, directorul Băncii populare și tot odată casierul general al sărbării numite.

Și prin fapte ca acestea să eternizăm memoria lui Eminescu și să arătăm, că ne știm prețui oamenii mari!

Despărțământul Orșova al Astrel va înființa agenturi pe sate. Prima agentură se va înființa în Iablașița la Anul nou 1923. Atunci se va ține și o șezătoare literară.

roasă moarte, spre a ne elibera pe noi oamenii din robia morții. El a luat firea omenească și tot ce e durerea omului pe pământ și noi cei ce voim a fi următorii sei, noi nu voim să suferim! Noi deci nu suntem creștini și nu ne împlinim datorința ca atari, căci urmările morții sale pe care se bazează creștinismul nostru nu ni-le însușim. Căci să vedem care este misterul venirii sale pe pământ? Acest mister este atât de sfânt, însemnat și mare, încât în el să concentrează toată Trinitatea. Dumnezeu Tatăl a trimis pe unul născut fiul seu pe pământ, Dumnezeescul fiu a ascultat pe Tatăl și s'a pogorît pe pământ, ear Dumnezeu Duhul sfânt a adumbrit pe Dumnezeescă mamă ca să nască pe Isus.

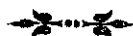
Să medităm deci, cât de sfânt și plin de adorațiune a trebuit să fie acest fiu născut, ce menire are El pe pământ și cu ce-i datorăm noi pământului.

El a venit pe pământ cu multă dragoste și milă pentru neamul omenesc, și noi în aceste zile cu ce-i răsplătim? Cu necredință, cu o ușurătate și chiar cu o desconsiderare. Nu este aceasta ore un simptom slab al veacurilor destrăbălate, cărora dacă nu se pune capăt prin o umilință și credință dreaptă, vom ajunge vremile și soarta acelor popoare, ce s'au prăbușit în noianul nefericirilor și a descompunerii. Pildă nouă, ne este Rusia plină de secte și învățături otrăvitoare, cari toate au rezultat o slăbire de credință în Dumnezeu și au ajuns la „deșertăciunea deșertăciunilor“.

Zilele acestea sfinte ale nașterii fiului lui Dumnezeu să ne fie deci tuturor ca un imbold sfânt, ca o datorință morală și creștinească de fii ai celui ce s'a născut, a pățimit și murit pentru noi, ca adunându-ne puterile slăbite și poate chiar din seamă afară pornite spre necredință și meditând asupra venirii Dumnezeescului prunc între noi, să ni-se îmbogățească darurile cu cari am fost distinși în primele zile ale venirii sale pe pământ, și cu inima curată, cu smerenie și evlavie să le petrecem aceste zile mărețe ce serbează biserica, cântând cu corul îngerilor „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace între oameni bunăvoire*“, ca să nu să plinească cuvintele Apostolului „*că întru ale sale a venit, și ai sei pe Dânsul nu l-au primit*“.

Maidan 1922.

Preotul **A. Iana.**

Adunarea generală a Comunității de avere s'a ținut Joi în sala primăriei. După ce Dl Aurel *Moaca*, v. președinte, deschide adunarea printr'un frumos discurs, mult cuprinzător, s'a cetit raportul comitetului, la care au luat cuvântul Dnii S. Simu, I. Conciatu, pâr. Popovici (Pătaș), pâr. P. Magdescu (Jupălnic), Prof. Tr. Lalescu și Dl I. Orzescu. Raportul se ia la cunoștință. Comisarul guvernial Dr. Petru *Cornean*, prefectul județului, face declarațiunea în mod oficial, că guvernul va păstra neștirbită autonomia Comunității de avere. A urmat verificarea mandatelor spre care scop s'a ales o comisiune de 6. Au fost verificate toate mandatele, afară de cele din Buchin, Golet, Petroșnița, Sadova-veche, Crușoveț și Rusca cari au fost anulate ca defectuoase. Verificarea mandatelor din Caransebeș a rămas în suspens până va decide ministrul în cauză. Dl Dr. Cornel *Cornean* ales în Valeamare și reprezentantul din Cănicea au renunțat la mandat. Înainte de a se trece la alegerea de președinte s'a adus hotărîrea importantă, ca viitorul președinte să nu fie nici deputat sau senator, nici profesor sau avocat în acelaș timp, ci postul de președinte să-i fie unica ocupație, să locuiască permanent în Caransebeș și să-și țină regulat oarele oficiale. Urmând să se facă alegerea președintelui și comitetului, s'a ales o comisiune de candidare. Până ce comisiunea a lucrat, prin sală s'a răspândit vestea, că generalul Domășnean și-a dat învoirea să primească postul de președinte. Această veste a fost primită cu mare bucurie și lumea din sală a izbucnit în aclamațiuni și strigăte: „Trăiască generalul Domășneanu!“ cari păreau a fi generale. Trecând mai mult de o oară fără ca să vină comisiunea de candidare în sală, reprezentanții au hotărît să trimită o deputație ca să invite comisia și pe Dl comisar guvernial a se prezenta pentru continuarea ședinței. Deodată apare președintele adunării Dl Aurel *Moaca* și citește o declarație a comisarului guvernial, că din cauză că sala n'a fost evacuată de public, în care sunt și elemente turbulente, cari tulbură ordinea și liniștea, dânsul nu mai poate asista la adunare. Pe baza aceasta președintele declară că adunarea nu se poate continua în absența comisarului, ci se amână pe altădată. La aceasta s'au repetat cu însuflețire și mai mare aclamațiunile: „Trăiască generalul Domășneanu!“ și s'a desaprobat amânarea alegerii. Generalul a rostit câteva cuvinte de mulțămire, căutând totodată să domolească spiritele.

Alt dar princiar. Dl. C. *Vasilii-Bolnavu* din Ploești a dăruit ministerului instrucțiunii suma de 12 milioane lei pentru clădirea unui mare cămin în București pentru studenți. Pentru această nobilă faptă senatul a mulțămit mărinimosului donator în termeni aleși.

Reducerea serviciului militar. În noul proiect de lege al recrutării s'a redus serviciul militar la 2 ani, afară de marină, unde va fi 3 ani.

Alt dar pentru școală. Cu bucurie vestim, că Dl Tudorache *Popescu* din Corabia a dat imobilul său din Corabia în valoare de 3 milioane Lei pentru înființarea unui liceu. Exemplul frumos al Dlui *Popescu* dorim să fie urmat și de mulți alții.

Un ordin necesar. Revizoratul școlar din Logoj constatând, că unii învățători nu mai conduc elevii la biserică și nu mai conduc corurile înființate, atrage atențiunea învățătorilor asupra datorinței ce au de a da tot sprijinul bisericii, pentru păstrarea credinței strămoșești.

Un primpretor de model. Primpretorele Dr. *Antonie Bălăciu* din Sacul a adunat din taxe de permisiuni de joc și de petreceri suma de 12000 Lei, din care a cumpărat încălțăminte pentru elevii orfani din plasa pe care o conduce. Fapta Dsale arată pe Românul bun și pe creștinul bun.

O dividendă de învidiat. Societatea „Standard Oil“ din New-York a dat anul acesta un dividend de 400 la sută, încercînd astfel capitalul pentru valoarea dividendului, cu o nouă emisiune de titluri.

Toți funcționarii de bancă din vechiul Regat precum și dela filialele lor din teritoriile alipite, vor primi de Crăciun ca gratificație salariul pe o lună.

Sporirea diurnelor deputaților. Camera a votat sporirea diurnelor deputaților dela 160 la 200 Lei de ședință plus o leafă permanentă lunară — și când stau acasă — de 3000 Lei, prin ceace s'a îngreunat bugetul încă cu opt milioane Lei.

Mulțămită publică. Marele proprietar Domnul Iuliu Manaszy din Clopodia a donat pe sama sf. biserici ortodoxe române din loc suma de 500 Lei. Fapta aceasta nobilă a Dlui Iuliu Manaszy servească de pildă vie credincioșilor din comuna Clopodia, îndemnându-i a jertfi totul pentru împodobirea sf. biserici. Pentru acest dar în numele comitetului parohial ort. român, exprim mulțămîntă publică Dlui Iuliu Manaszy și rog pe bunul Dumnezeu, ca să-l țină mulți ani și să-i răsplătească însutit această faptă nobilă — Clopodia la 1 Ianuarie nou 1923.

Ioan Albai, director școlar.

Un exemplu frumos. Camera a primit propunerea deputatului Simionescu, ca deputații să ofere diurna de pe o zi în favoarea muzeului eroului național Avram Iancu.

Contribuțiuni la Istoria dreptului bisericesc, de Prof. I. Mateiu, diplomat în Teologie, doctor în drept. Vol. I. Epoca dela 1848—1868 cu o reprivire canonică-istorică. București 1922, p. 412. Prețul Lei 45.—

Literatura atât de săracă pe terenul dreptului bisericesc a îndemnat pe dl. Mateiu să-și îndrepte atențiunea și să studieze problema organizației bisericii românești ortodoxe, în lumina istoriei, cu un frumos aparat științific și critic. Lucrarea sa e contemplată în 3 volume, dintre cari acesta, cel dintâi, se ocupă de legiferarea bisericească a mitropolitului Șaguna; al doilea ar cuprinde cercetarea rezultatului Statutului organic în baza activității congreselor naționale și sinoadelor eparhiale; iar al treilea va examina problema unificării bisericești, perspectiva doctrinei canonice, a tradiției și a viitorului Bisericii ortodoxe din România.

Cuprinsul întâiului volum începe cu o privire istorică, asupra organizației bisericii românești până la 1848. Ea tratează condițiile de viață bisericească înainte de constituirea mitropoliilor din Principatele românești și dezvoltarea organizației bisericești până la unirea dela 1700, cu urmările ei asupra acestei organizații. Din trecutul îndepărtat se desprinde faptul că elementul mirean a făcut totdeauna parte constitutivă din organizația bisericească și nu e nicidecum un produs al vremilor mai noi, împrumutat dela alții.

Continuă apoi cu înrăurirea anului 1848 și a principiilor democratice asupra vieții și organizației bisericești, arată lupta pentru introducerea mirenilor în instituțiile bisericești din Ardeal, Bucovina și vechiul Regat, precum și în biserica unită, româno-catolică, protestantă și sârbească. Ajungând astfel la opera de legiuire a marelui mitropolit Șaguna, studiază concepția lui canonică cu privire la organizația bisericească, și analizează proiectul lui original de constituție bisericească, care e altul decât Statutul organic, votat în congresul constituant dela 1868.

În cele din urmă două capitole se ocupă de atitudinea Bisericii față de proiectul lui Șaguna și de critica contra Statutului organic și a mitropolitului Șaguna, încheind cu un număr de anexe.

Cartea este o prețioasă contribuție la lămurirea problemei de organizare bisericească deși atitudinea autorului e potrivnică Statutului organic și militează pentru proiectul de organizare al comisiei din București care s'ar apropia mai mult de proiectul original a lui Șaguna. Relevăm acest punct de vedere, care, în chestiunea unificării, stă în contradicție cu rezoluțiile forurilor și corporațiilor noastre bisericești. Ele nu pot renunța la organizația bisericească, prin care am trăit peste 50 de ani, dovedindu-se atât de salutară pentru viața bisericească și națională a Românilor ardeleni.

Anul nou va fi sărbătorit oficial în ziua de 14 Ianuarie st. n.

În această zi autoritățile publice, magazinele și fabricile nu vor funcționa.

VARIETĂȚI.

Patria șocoladel.

Înainte de descoperirea Americii, fructul de cacao era necunoscut în Europa. Patria lui e America centrală. Acolo bobul de cacao era folosit înaintea sosirii europenilor, nu numai ca aliment, ci și ca ban, având „curs” și în țările învecinate. Ban fericit, care procura omului o beutură gustoasă și nutritivă ferindu-l totodată pe posesorul său de patima lăcomiei, deoarece nu se putea nici îngropa, nici păstra prea multă vreme.

Numai oamenii bogați beau pe vremuri cacao, cei săraci nu se îndurau să-și mănânce banii. Beutura preparată pe vremuri din boabele de cacao, se numea xocoatl, din care s'a format apoi numirea „Șocolată”. Cuvântul xocoatl e compus din două: din rădăcina xococ, ce înseamnă amar și atl apă. Înțelesul e deci: apă amară, pentru că beutura aceasta ce astăzi ne place să fie cât de dulce, oamenii de-atunci o beau amară, în apă numai și fără zahăr.

Bibliografie.

A apărut: „Un cuvânt la reformarea învățământului religios. Disertațiune ținută la Congresul catihetic al Asociațiunii clerului „Andrieu Șaguna” din Mitropolia Ardealului, Bănatului, Crișanei și Maramureșului, în 3/16 Noemvrie 1922, la Sibiu, de Dr. Petru Barbu”. Prețul: Lei 5.— Se poate comanda la *Librăria Diecezană*, Caransebeș (Bănat).

La Librăria Diecezană din Caransebeș

a sosit mare asortiment de

Coarde

pentru vioară, cello, bas,
tambal și pene pentru clarinet.

SOCIETATEA COOPERATIVĂ „EȘELNIȚANA“ COMUNA EȘELNIȚA.**Convocare.**

P. T. membrii cooperativei „EȘELNIȚANA“ se convoacă la

II. Adunare generală ordinară,

care se va ține în localul școlii comunale din Eșelnița la 28 Ianuarie 1923 la ora 3 d. m. cu următorul

Program :

1. Raportul Consiliului de administrație și al Comisiunii Cenzorilor și subșternerea Bilanțului pe anul 1922.
  2. Împărțirea profitului curat, darea absolutului Consiliului de Administrație și Comisiunii Cenzorilor și fixarea timpului de plată a dividendei.
  3. Cererea membrilor din Plavișevița pentru înființarea unei sucursale în Plavișevița. (Art. 25.)
  4. Primirea abdicării membrului din Consiliul de Administrație Ioan Raduțescu și alegerea unui nou membru pe restul periodului de 3 ani. (Art. 34 alin 2.)
  5. Sortarea și alegerea alor trei membri în Consiliul de Administrație. (Art. 32.)
  6. Alegerea membrilor în Comisiunea Cenzorilor. (Art. 43, pct. 8.)
  7. Esmiterea alor doi membri pentru autentificarea procesului verbal.
- Dat în ședința Consiliului de Administrație ținută la 1 Ianuarie 1923.

Consiliul.

ACTIVA**CONTUL BILANȚ per 31 Decembrie 1922.****PASSIVA**

Casa în număr	6997	85			Capital de cote (172 cote)	17200	—		
Marfă în deposit	207052	—			Fond de rezervă	3104	32		
Efecte (cote și acțiuni)	8250	—			„ cultural	289	31		
Debitori	1516	75			„ filantropic	123	99	20717	52
Aranjament după amortizare	4800	—	228616	60	Imprumut de Co Crt			198233	51
					Profit net			9665	47
			228615	60				228616	60

DEBIT**CONTUL PROFIT ȘI PERDERI****CREDIT**

Dare	2690	04			Venit dela marfă			63392	05
Chirie	250	—							
Interese după Imp. de Co Crt	12260	69							
Spese de Transport, salare încălzit etc. .	37374	35							
Amortizări	1151	50	53726	58					
Profit net			9665	47					
			63392	05				63392	05

Mihail Costescu m. p.
președinte.

Eșelnița la 31 Decembrie 1922.

Pentru contabilitate:
Isidor Tatăriu m. p.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Constantin Vladu m. p. Antanasie Moacă m. p. Mihail Tomescu m. p. Nicolae Părvulescu m. p.
Iliia Tomescu m. p. Nicolae Popovici m. p. David Popițiu.

Subsemnata Comisiune de Cenzori am examinat și revidat conturile prezente aflându-le exacte și în consonanță cu inventarele registrele principale și auxiliare.

Eșelnița la 2 Ianuarie 1923.

Filip Costescu m. p. George Ciocărlie m. p. Ioan Ciocărlie m. p. Vasilie Frumusu m. p.
Antonie Costescu m. p.

Văzut; Eșelnița la 2 Ianuarie 1922.

Directorul Federalei „Bănățeana.“

Corneliu Moise m. p.